

В СЕ СВІТ

1934

К. 6176

УЛНА
СЕМЬОВА
БИБЛИОТЕКА

№ 21
ЛІПА 15

В = С = Е = М

ГОСУДАРСТВЕННЫМ
КООПЕРАТИВНЫМ И
ЧАСТН. ОРГАНИЗАЦ.

**Запомните, что самые ЛУЧШИЕ
и ДЕШЕВЫЕ ЗЕРКАЛА**

**имеются на вновь открытой государ-
ственной зеркальной фабрике**

„Красный зеркальщик“

при Харьковском Комборме

Адрес: Дмитриевская 19, телефон 46-51

1-я В ХАРЬКОВЕ СПЕЦИАЛЬНАЯ
ЛАБОРАТОРИЯ

„ДИЕТИЧЕСКОЕ ПИТАНИЕ“

Натуральные, лечебные, очи-
щенные и профильтрованные

ПИВНЫЕ ДРОЖЖИ

ЕЖЕДНЕВНО СВЕЖИЕ
(жидкие и в таблетках)

Вернейшее средство от малокровия,
фурункулеза, чирей, прыщей, нарывов,
худосочия, неврастении, кишечных и др.
заболеваний. Признано лучшими про-
фессорами Ленинградск. клиник и больниц.

— Отпускаются —

по рецептам и без рецепта врача.
Харьков, ул. Свердлова, (б. Екатерино-
славская) № 19. Иногородним высыл.
в таблетках не менее 12 трубок при
зататке в 2 рубля.

ИЗБАВИТЬСЯ

НАВСЕГДА

от мозолей, бородавок и пята
МОМЕНТАЛЬНО

от крыс, мышей, клопов,
тараканов и др. паразитов
может каждый выписав след.
продукты:

1. „Эксол“ уничтожает мозоли
и бородавки с корнем и безвозв. Р. 2 — к.
2. „Javol“—рад. средство от пята. Р. 1 90 к.
3. „Клопин“—уничтожает клопов
в 15 минут Р. 1 75 к.
4. „Клопин“—тройной размер . . . Р. 3 50 к.
5. „Тараканон“—истребляет тараканов
в сутки Р. 2 — к.
6. „Тараканон“—двойной размер . Р. 3 — к.
7. „Крысомор“—радикально истребляет крыс
и мышей Р. 2 50 к.
8. „Антипаразит“—идеальн. средство от вшей
и блох Р. 1 50 к.
9. Краска для метки белья несмываемая . . . Р. 3 — к.

Цены указаны С УПАКОВКОЙ и ПЕРЕСЫЛКОЙ

Качество продуктов гарантировано. Заказы высылаются
немедленно по получении их стоимости или зататка
в 50% с налож. платежом.

Адрес: Москва, Мясницкая, Кривоколенный переулок, 1.
И. Е. ТОЛЬЦ.

Почтовый ящик № 980.

МАРКИ, БОНЫ, МОНЕТЫ, МЕДАЛИ ОТКРЫТКИ

КОЛЛЕКЦИЯМИ, СЕРИЯМИ И ЕДИНИЧН. ЕКЗЕМПЛ.
ПОКУПАЕТ и ПРОДАЕТ
ЮЖНОЕ ОБЪЕД. ОТД. СОВ. ФИЛАТ. АССОЦИАЦИИ

ВСЕГДА ИМЕЕТСЯ

БОЛЬШОЙ ВЫБОР

ЛУЧШИЙ ПОДАРОК ДЕТАМ

АЛЬБОМ ДЛЯ МАРК

ПОДПИСЫВАЙТЕСЬ НА ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ
БЮЛЛЕТЕНЬ-ПРЕЙСКУРАНТ

Южн. Об'ед. Отд. Совет. Филат. Ассоциация
ПОДПИСНАЯ ПЛАТА НА ГОД — 1 руб. 50 коп. С ПЕРЕСЫЛКОЙ
ПРОВНЫЙ № ВЫСЫЛАЕТСЯ ЗА 15 КОП.

НА ВСЕ ВОПРОСЫ—МАРКУ НА ОТВЕТ

Всю корреспонденцию адресовать: Харьков. почтовый ящик, 234
:: АДРЕС МАГАЗИНА—ХАРЬКОВ, УЛИЦА СВЕРДЛОВА, № 18 ::

РУЧКИ САМОПИШУЩИЕ

всех систем, перья
золотые неизнаши-
вающиеся исправ-
ляет и делает новые
артель „АВТОПЕРО“
Технорук БОРМАС.
Площадь Урицкого, № 7,
б. Воскресенская.

IV ВИДАННЯ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 25
17-го червня
1928 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

В будинку відпочинку

Фото „Ратну“

БЕЗСМЕРТЯ

Зі спогадів Панайта Істраті

Переклад з французького манускрипту М. Ільтичної

ПРИБЛИЗНО років шіснадцять тому їхав я маленьким пароплавом „Аркадія“ з Александрії (в Єгипті) до Греції. Це було підчас італо-турецької війни. Дарданельську протоку було замкнено. До мене дійшла чутка, що один з моїх найкращих друзів—тяжко хорий,—їхавши пакетботом до Константи, був інтернований і конав у якомусь злидненому шпиталі не то в Піреї, не то в Атенах. Я поспішав йому на допомогу.

На Аркадії я зазнайомився з мулатом-перуанцем, з постаттю спортсмена. Він тримався компанії пасажирів з першої й другої класи, розважаючи їх різноманітними гімнастичними кунштуками, що завжди закінчувалися невеличкими грошеви-ми зборами, ніби на жарт. А тим часом грошей у нього й справді не було, і він признався мені в своїх затаюваних злиднях та в тім, що, як і я, подорожував не в кабіні, а на чардакові.

Ми розмовляли по-італійському. Він звався Доменіко. Міцно збудований, з м'язовитим обличчям і демонічними очима, він, почуваючи, що туристи ставляться до нього з призи́рством за його фамільярне жебракство грошей, і занадто гордий, щоб змішатися з „ракаліями“ третьої класи, пристав до мене. Ми хутко заприятелювали і перестали критися один перед одним. Таким чином я довідався, що він—повсякчас безробітний вчитель атлетики і... кишеньковий злодій. Першого його фаху я пересвідчився на власні очі: так воно й справді було. Другого ж він переконав мене ділом. Переконав цілком реально, бо, заклавшись із Доменіко, що він не вкраде у мене портмоне, я три дні підряд лишався без гаманця,—так спритно „працював“ мій приятель. Я щиро дивувався йому.

— Так,—зауважив він при кінці,—я здатний до цього, але ризикую своєю свободою тільки в дуже скрутні моменти. Поліція й досі не знає мене.

Злізши на берег у Піреї, він спитав мене, що я думаю робити. Я відповів:—„Я шукаю мого хорого приятеля, що може вже помирає: хочу спробувати якось урятувати його“.

— Чудова річ!—вигукнув він.—Ти, значить, порядна людина. Я теж порядна людина. Давай шукати твого приятеля у-двох. Коли йому скрутнo, я зроблю майстерну крадіжку і віддам йому всі гроші, а потім ми вже побачимо... Я сподівався знайти в Атенах ангажемента. Ти знаєш грецьку мову, я—ні. Може я тобою скористаюся.

— Тільки не користайся мною для другого свого фаху!—заперечив я збентежено.

Мулат зареготався:

— О, на це діло я ходжу тільки сам-один. Або ж, в усякому разі,—не з такими новачками, як ти.

Два дні ми дурно трусили шпиталі Пірею і Атен, шукаючи слідів мого приятеля. Можливо, що хорий устиг переїхати протоку перед закриттям. Не маючи засобів шукати нещасного далі, я кінець-кінцем зрікся свого наміру.

Так, я зрікся шукати свого приятеля і одночасно опинився в скруті—в цій країні, де навіть самі тубільці дошли з голоду.

Що робити? Без грошей, без роботи! Доменіко, невірнo-важний, як і всі „природженні“ волоцюги, вів божевільне

життя, глузуючи з ошадності і не турбуючись про завтрашній день.

Пристойно вдягнений, у білих штаних в бездоганно складною, в альпаговому жилеті, в гарному солом'яному капелюсі і нових черевиках,—він робив приємне враження, і поруч нього я був просто якоюсь плямою—в своїм потертім вбранні. Вдачою ж ми не дуже різнилися одне від одного, і не дуже бідалися під щедрим небом Еллади. Підшукуючи собі роботи, ми живилися „страгалія“: я розписував греків, а Доменіко залицявся до гречанок,—аж доти, доки наш хазяїн не випер нас за двері, коли ми вже не змогли заплатити йому щоденну драмму.

Я поскаржився на це одному нежонатому баркасникові, новому своєму знайомцеві. Він добра душа—запропонував нам свою хату. Ми з радістю пристали на його запросини, але на другий же ранок після ночівлі знайшли на собі вошей—грубих як біб. Доменіко страшенно розлютився і, забувши про все своє удаване джентельменство, чухався на залюднених вулицях, на переповненому народом бульварі, дико крутив очима і з серцем, не помічаючи, що капелюх йому заліз на потилицю, безупинно повторював:

— Я не люблю вошей! Я не можу їх терпіти!

— Чорт! А я їх люблю, або можу терпіти? Але що робити?

— Ну,—озвався він,—я йду шукати ангажемента; а поки що спатиму на свіжому повітрі.

Він додержав слова і пішов пішки до Атен. Я не бачив його цілий тиждень.

Тимчасом я користався го-стинністю старого баркасника, принагідно знаходив роботу і сьак-так жив собі, сподіваючись на кращі часи. Коли ось—Доменіко...

Він просто саяв і більше не чухався. Блимаючи всіма своїми гарними зубами, він показав мені два фунти стерлінгів.

— Ось! до дідька з вашами й твоїм малюванням! Ходім зі мною до Атен. Ми будемо виступати там у-двох з номером і зароблятимем золото.

— З номером?—запитав

я.—Ти хочеш зробити з мене жонгльора?

Я пригадав дні свого життя в Бейруті та в Дамаскові, коли так само був змушений моїм приятелем „грати“ в пантоміній трупі: я блискуче виступав у німих ролях ката, дурного принця та апаша... І я скрикнув:

— Го, поди! Якої ще біді мушу я зазнати?

— Та ніякої біді,—почав пояснити Доменіко,—ти просто гратимеш боксера—аматора. Я—„професіонал“—прийму твій виклик, трошки поб'ю тобі пику, а публіка розважатиметься,—вова йде на таке видовисько заздалегідки зі сміхом у шлункові. Півгодинна вистава—і 10 франків тобі, а 15 мені. Фунт стерлінгів на нас обидвох що вечора—це ж розкішна річ! А твоя фігура як раз пасує для такої розваги: худий, кволий, тьохтій. Ти братимеш у рота сухої хвасолі і будеш випльовувати її на землю—ніби зуби.

Квасолі! Ой, слово чести, чи не виплюну я справжні зуби?

Гарні вечора влітку. Сади. Бар'єте. Народу, як на ярмарку. В „Патісія“ поза Атенами, знайти вільне місце нема можливості.

Панайт Істраті

Виставка преси в Кельні. Радянський павільйон

За кулісами регочуть актори: в своєму занадто широкому трику з худими руками й ногами, з розсуйовдженим на лобі волоссям,—я пробую свої боксерські рукавиці і дуже шкодую, що нема тут моєї матери, що не може вона подивитись на мене.

Перед „виходом“ Доменіко—чарібно гарний зі своїми атлетичними формами—застерігає мене:

— Бережись! Я одуплю тебе так добре, бо хазяїн шахів не дозволяє; але ти пам'ятай: десять франків за півдини. І терпи.

А як його терпіти, коли я вже й тепер напівмертвий од жаху.

Весела публіка зразу ж лягла од реготу, ледве побачила цю карикатуру, що сміла викликати на „зустріч“. Арбітр представив нас одне одному, і ми поручкалися, Я ледве не скрикнув од „професійного“ стискання, що було поза умовою. Попім рукавиці і... до боксу.

Чорт би взяв той бокс! Ще й першого удару не було, а вже піт великими краплинами котився з мене. А ще ж я мусив вести напад! Доменіко ледве стримувався щоб не розреготатися, удаючи, ніби... захищається. В тім не було йому ніякої потреби.

— А туди його, хлопче, а так його, а підбадьори його трошки, оту сухорляву малпу, а підштовхни!—нацьковувала публіка Доменіко, поки один удар в ухо спорожнив мені рота від kwasoli.

Я упав на землю,—не тому, що ми так домовилися перед „бійкою“, а тому, що не міг устояти.

Арбітр почав рахувати секунди. Я їх принаймні одгадував, бо—приголомшений я не чув нічого, і бідолаха мусив розтягувати свої секунди під захистом оплесків. Стурбований Доменіко обернувся спиною до публіки і сказав мені:

— Досить, братику, підводься.

— Дякую, братику... Підводься сам, коли можеш, а ось у мене в голові земля крутиться,—як ті жорна.

Та кінець-кінцем я таки підвівся, хитаючись під божевільний регіт глядачів. Я запитував себе, які оце природженні гріхи мушу я так спокотувати.

„Бійка“ розпочалася знову. Мій перуанець став трохи обережнішим і шкодував мене як тільки міг, боячись, що я просто побіжу зі сцени світ за очі; він змушував мене плігати праворуч, але врешті „змилосердився“ і дав мені такого стусана, що ледве не вибив усі зуби.

Сліпий од болю, з покаліченим підборіддям і прокушеним язиком, я спінувся за куліси. Завіса впала. Регіт і оплески доходили до мене як вісні. Публіка верещала, гукала, та я не хотів показуватися.

— Ходім, братику, подякуємо,—казав мій мучитель.— Треба... Це ж професія.

— Дайте мені спокій з вашою професією!

Другого дня в нашій кімнаті мені здавалося, що моя голова обліплена мармеладом і набрякла, як казан. У мене боліли ребра і я не міг кусати хліба.

Я сказав свої речі.

— Я вертаюся до свого малювання,—сказав я Доменіко.— Дякую тобі за 10 франків, зароблені в півгодини. З мене досить.

— Почекай!—озвався він.—У мене в кишені—пропозиція одного спортивного товариства, що запрошує мене вчити атлетику його членів. Я згоджуюсь. Ти будеш мені за товмача і ще побачиш, як ми заживемо.

— Гаразд. Поживемо ще й так.

Адже досі жили як справжні волоцючи.

На свіжому повітрі, на добре прибраному великому дворі, члени товариства по черзі вчилися мистецтва трошити одне

одному ребра. Тут були юнаки з різних верств населення, від найбільших багатіїв до виснажених працею робітників.

Доменіко не повинен був битися, а лишень показувати, як це треба робити. Під доглядом директора він брав учнів по одинці і елегантно, тулуб до тулуба, вчив їх протягом тільки хвилин різних прийомів, після чого наказував їм битися проміж себе, даючи пояснення; ці пояснення я переводив на грецьку мову, як і переказував учителеві запитання учнів.

Та не в цих дурницях у цих спогадах справа.

* * *

Серед безбородих членів цього товариства був один учень що своїм віком різнився від товаришів, на прізвисько Гаралямб; „старий“ 30-ти років, дуже високий, дуже худий, усатий, зі смішними рухами і апостольським обличчям. Він тримався окремо, завжди мовчав і з напруженою увагою стежив за боротьбою інших учнів, смаячи цигарку за цигаркою. Мій перуанець не міг його терпіти, ставився до нього з призирством і кожного разу, коли приходила черга навчання, мулат трохи бідоласі ребра і перекидав на землю.

Бідолашний Гаралямб терпів усе це поки міг, але врешті поскаржився директорові, а той попросив мене переказати вчителю, що йому платять за науку, а не за перевтому учнів.

Доменіко пирснув од сміху.

— Та яка тут наука, caro mio! Адже цього довготелесого можна навчити хіба тільки на пастуха. Атлетика не для його кісток і не для його тридцяти років.—Я теж був тієї думки, але бачив ліпше, ніж мій приятель. Це довгасте обличчя, поважність святого, щирість, ретельність до науки, стоїцизм у терпінню глузлих вивчаток... Ні, сказав я собі, тут щось не так, щось ховається під шкірою цього типа.

І справді, там де-що ховалося. Щось гарне. Або, краще сказати... Та побачите вже самі.

Одного вечора, покинувши Доменіко, я почекав виходу учнів і пішов за Гаралямбом. На розі вулиці я наздігав його: — Чи не охота вам випити зі мною кави, кір Гаралямб!

Вольтер, великий французький письменник XVIII віку.
30 травня минуло 150 років з дня його смерті

Максим Горький на виставці преси в Кельні

Він, хоч так само бідно вдягнутий як і я, повернувся до мене дуже ввічливо і на хвилину завагався, що мене стріжило. Він спинився як стовп, і пильно дивився на мене; я привітно посміхнувся йому просто в вічі, щоб він побачив, що є у мене на думці.

Яз досвіду знав, як поводитися з тими чудними створіннями, що живуть своїм одрубним життям.

— Як хочете... — сказав він м'яко.

Потім уже спитав за кавою:

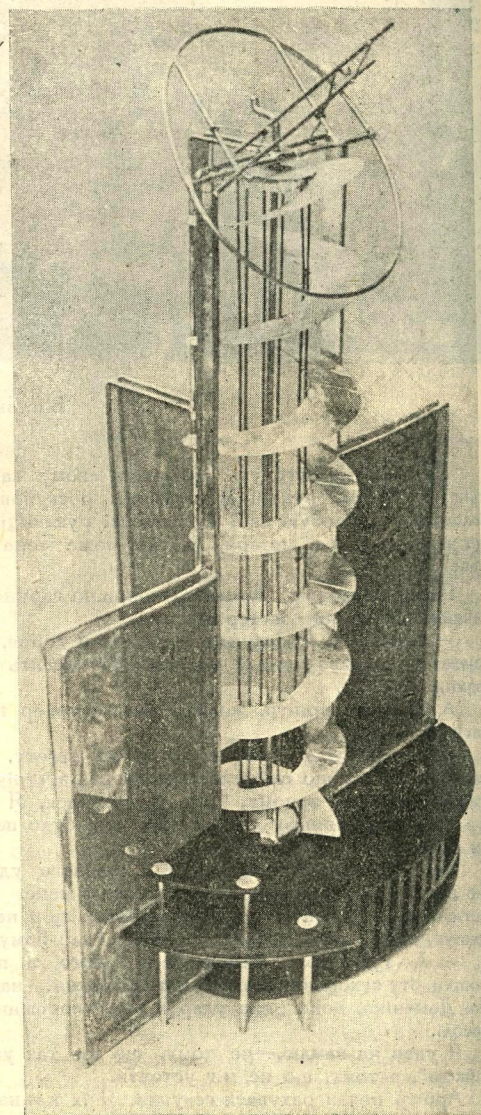
— Чого це вам скортіло випити зі мною кави?

— Так собі... Хіба у вас не буває інколи такого бажання?

Він ніби збентежився і його губи через силу відповіли:

— Так, бувало, колись...

— А у мене воно буває й зараз. Хіба це зле?..

Виставка преси в Кельні. Частина архітектурної установки (макет) українського відділу. Робота худ. В. Меллера

— Але чи добре—це ваша справа, але навіщо воно вам?
 — На те, що певні люди мене цікавлять.
 — Порушення цікависті. Всі люди однакові.
 — Ні, неправда, люди не всі однакові!—сказав я з приємством.
 — Справді?—здивувався він.
 І вирішивши на мене свої великі очі, трохи згодом глузливо й поважно сказав:

— Не однакові?... Ну, коли так, то скажіть вашому прихильнику-вчителю, що він осел. Сказавши це, Гаралямб підвівся, стиснув мені руку і покинув мене одного. Я сидів приголомшений, від вражінням її загадки.

Доменіку я не сказав нічого, але попросив його тавитися до Гаралямба більш по людському, подавши на те, що директор може розсердився і послати нас до під'їзду. А тоді нам знову доведеться зустрінутися з вами.

Чи то з небажання, чи з людського почуття, а гулати цю розумівши і другого разу вчив свою жертву уважно й довго, скільки міг. Гаралямб був за це дуже вдячний. Одвівши мене набік, він попросив мене зайти до нього увечері.

Це було як раз те, чого я бажав. Я прийшов.

Це була велика загорожена кімната нежонатого людини, пройнята запахом кухні, бо в ній готувалися обід колінах; покалічені меблі, книжки, рукописи і різноманітні інші речі лежали в ній де й як трапилося.

— Не звертайте уваги на це безладдя,—застеріг мене байдужно Гаралямб.—У мене нема ні жінки, ні смаку до матеріального порядку; у мене в голові інше.

Гаралямб балакав як принц. Він ввічливо попросив мене сісти, витяг брудну спиртівку і вмilo зварив каву по-турецькому, наливши її в дві аби як помиті чашки.

— У мене не багато води,—вибачився він,—але ви можете пити спокійно: я не хорий.

Потім безпосередньо витягся в кріслі і, запаливши цигарку, почав навчати мене докторальним, але щирим тоном приблизно ось чого:

— Так, люди не однакові: де-хто з них—осли: вони задовольняються матеріальним, я не належу до таких. Мене цікавить психічне. Себ-то, як саме? Жити биллом і зникнути, не залишивши по собі ніякого сліду? Це річ неможлива; це гірше, ніж взагалі ніколи не існувати. Існування—це слід, це доказ, що у тебе є душа; людина, що не може цього довести,—худоба. Отже, я зробив усе, щоб залишити по собі слід, але не знаю, чи мені в цьому пощастило. Хто міг би мені це сказати, ті не звертають на мене уваги, вважаючи мене за божевільного; а ви ж бачите, що я людина нормальна. Я доведу

вам це, прочитавши одну зі своїх п'єс—драму на два акти. Він узяв оберемок паперу і почав читати.

І скінчив. Але я майже нічого не зрозумів, бо не знав грецької літературної мови. Все, що я відчув на протязі двох годин, було тільки тим, що читання дуже гарне, з нюансами й багатющою мімікою.

Він не спитав у мене моєї думки про свій твір, за що я відчув до нього вдячність.

Сутеніло. Гаралямб засвітив кособку газову лампу.

— Давайте пообідаємо удвох, коли ваша згода,—сказав він, і зараз же поставив на стіл хліб, оливки й салат, все цесумнівної чистоти.

Піт великими краплянами виступив йому на лобі; він розстебнув сорочку і тут, за сьбідом, я побачив, яка у нього на шиї шкіра: вона пливала згори вниз така тендітна й прозора, як той пергамент. Він схвилювано дивився в темний куток кімнати. Здавалося, що йому було важко їсти. Він замірявся.

— Це тільки частина того, що я зробив,—знову почав він.—Я можу показати вам і багато чого іншого, коли вас це цікавить. Я, наприклад, написав дисертацію про акустику стародавніх театрів. Заходьте завтра вранці. Я покажу вам руїни Акрополя.

Другого дня я прийшов у призначену годину. Та на мов нещастя я й того разу не зрозумів нічого: його вчена промова була для мене ніби читанням зі старо-грецької книжки.

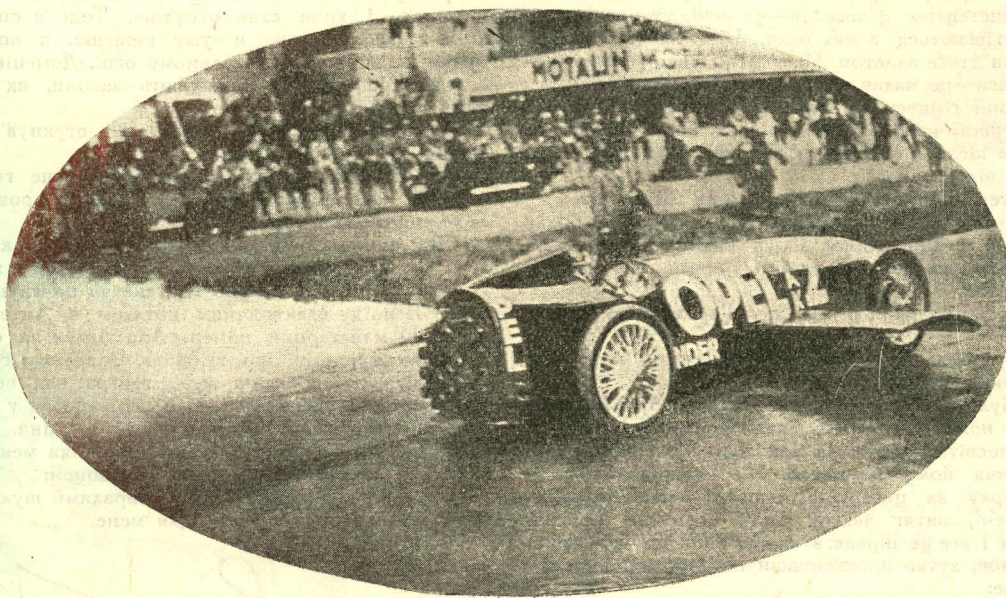
Він довго говорив мені про духовну красу та походження різних стилів грецької архітектури, пояснював мені, яку форму мав той чи інший зниклий шматок монумента; з безліччю подробиць списував речі, що були в акропольському музеї. Потім ми пройшлися по театру Діоніса і, перечитавши мені бо'зна які призивіща, вибиті на мурморових кріслах, Гаралямб нарешті перейшов до акустики. Він вказав мені на велику западину, зроблену в підлозі театру, і наказавши прикласти вухо до дірки, що була біля його ніг, крикнув у повітря. Далі цілу годину він говорив тільки про античний театр та про його акустику.

Я запитував себе: „Невже він не помічає, що я нічого не розумію?“

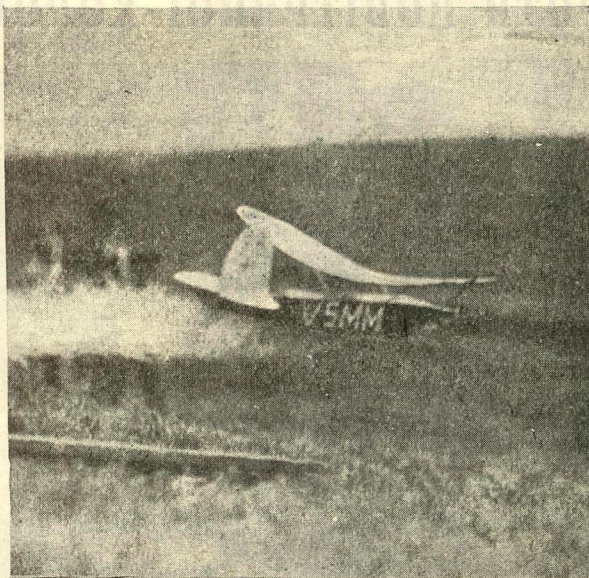
Ні, він не помічав. Він балакав не для мене, а на вимогу свого психічного. Губи йому посохли, обличчя світилося, голос заглух, очі дивилися за дві тисячі років назад. В ці хвилини Гаралямб був самою лише душою, цілком занесявши своє матеріальне тіло. Я був для цього тільки приводом, щоб говорити.

Він покинув мене о-півдні, я вже не знаю, чому. Але о другій годині ми зустрілися знову. Ми одвідали храм Тезея і

ЕРА РАКЕТИ

Фірма Опель збудувала вже другу модель ракетного авта і цими днями демонструвала його на трекові Авус у Берліні для преси. На фоті—пуск ракетного авта. З сола ракет б'є огонь на метр довжини, перетворюючись далі в дим. Через 6 секунд після пуску авто досягло хукости 200 км. за годину.

Перша спроба моделі ракетного аероплана в Магдебурзі

місце ув'язнення Сократа, як кажуть. Голова мені була набита різними вченими промовами, що я в них нічого не розумів, бо був неук.

Тепер мені вже до божевілля скортіло довідатися, чого ця людина вчиться атлетики. Який зв'язок знайшла вона між філософією й мистецтвом трошити ребра?

Ввечорі того ж таки дня у себе вдома Гаралямб витяг скрипку і довго, притуливши щок до струмента, водив емічком з замріяними очима. Мені було нудно.

— Все це дуже гарно, — нарешті заявив він утомно, — але не легко зрозуміти. Мистецтво, філософія — це речі, утворені великими людьми, а втішаються з них осли. Це тяжко витримати. Ось чому я ухвалив стати атлетом. Мистецтво живої пластики — гігієна тілесної краси — це надає значіння всім здібностям.

— Я був добрий гімнаст, а зараз кустод. Коли мені пощастить пройти першим на кількох олімпіадах, наше товариство зробить мені бюста після моєї смерті. Це теж слід, доказ що я мав душу, де-що від безсмертя.

І Гаралямб обтер лоба, звідки струмочками стікав піт.

Через декілька днів після цього під час одного сеансу боксу Доменіко посварився з директором і був викинутий за двері без ніякої ввічливості, на цей раз своїми учнями. Так ми знову опинилися в скруті.

Тоді я розповів йому, який огонь жер Гаралямбові кістки: безсмертя.

Закопотаний учитель атлетики знизав плечима, не будучи великим прихильником балаканини.

— Безсмертя було б чимсь путнім, коли б не було вошей.

Доменіко був похмурий і мовчазний два дні. На третій день прокинувся вдосвіта раніше за мене, що було надзвичайним явищем. Обличчя йому пожовкло. Він машинально вдягався, паличи цигарку за цигаркою, а потім спокійно почав вивертати свої кишені, витяг звідти листи, чернетки, шматки паперу з нотатками і все це пірвав; з якоїсь записної книжечки вивернув кілька сторінок, хутко проглянувши їх. Але випростався і звернувся до мене:

— Чи ти бачиш оді дві пучки? — запитав він, тикаючи мені під носа указову та велику пучки. — Ти бачиш їх?

— Авже ж!

— Ну, так от знову для мене прийшла година, коли я мушу ризикувати своєю свободою, щоб якось урятуватися. Я маю просити у цих пучок їхньої допомоги, їхньої геніяльної спритності. Я попрошу їх непомітно пролізти в чужу грубу кишеню і витягти мене зі злиднів. Ти розумієш, що це означає?

Доменіко подивився на мене налятаними кров'ю очима.

— Так, — пробурмотів я, це — жах...

Він передражнив мене:

— Це ж-а-ах... Ні, не жах, а смерть. Це не питання жаху чи ризику або небезпеки. Це момент, коли серце й подих спинаються, і кров стає отрутою. Тоді я потвора. В ту мить, коли я засовую руку в чужу кишеню, я почуваю, що ці дві пучки палають як у пекельному огні. Доменіко повинен красти, і його крадіжку не захищають закони, як це буває з багатьма.

Одійшовши на два кроки, він стукнув себе в груди кулаком:

— Я великий артист, у мене більше геніяльності, ніж у всіх тих ледарів, що роблять з мистецтва розвагу. Моє мистецтво — смертельна боротьба.

Він спинився, сів на стілець посеред кімнати, схилив голову на руки, сперся ліктями на коліна: він мусив одпочити.

Потім, підвівшись щоб іти, сказав приглушеним голосом:

— Я поїду електричним потягом в Антени і Пірей. Спробую свій майстерний номер. Але тільки за сприятливих умов. Ї багато туристів, що гуляють, задравши голови. Коли мені пощастить, ти побачиш мене завтра над вечір. Коли ні, ти зрозумієш, що мене злапано в перший раз у моїм житті.

Доменіко з'явився ранком другого дня. Влетів до мене як буря, дав мені п'ятьдесят драхм, обійняв мене і перед тим, як зникнути назавжди, кинув мені похапцем:

— Я йду. Прощавай. Твій Гаралямб шукає безсмертя поза життям. Таке безсмертя не для мене.

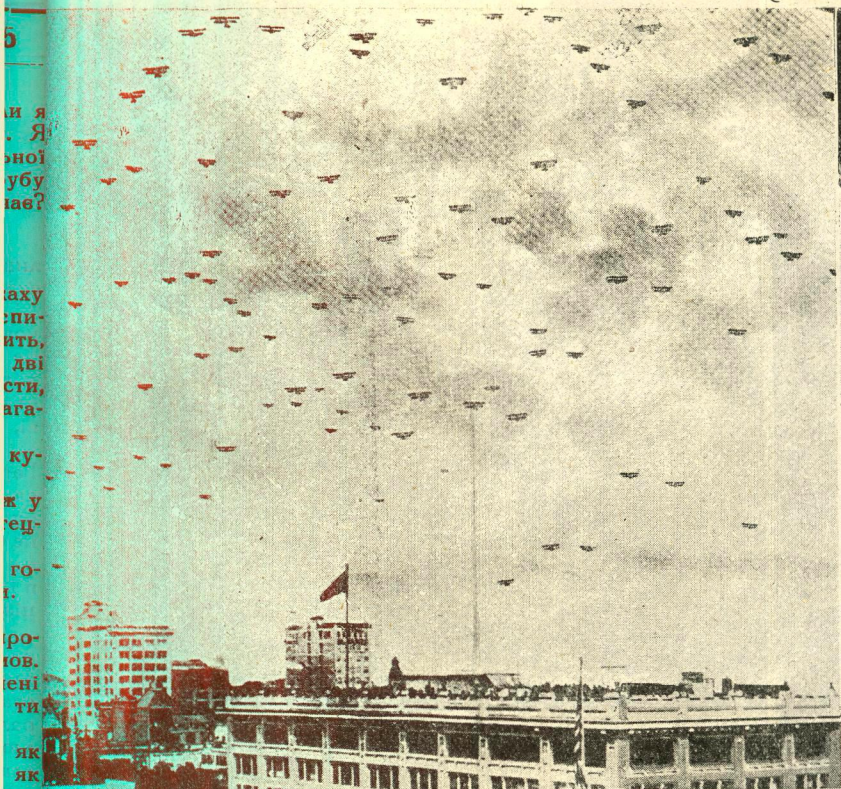
Ранайтстрат

ПРОТИ ПОВІТРЯНОЇ ХРОБИ

В № 19 „Всесвіта“ ми вже звертали увагу т-ва „Укрповітрялях“ на винахід мюнхенського лікаря Даммерта проти повітря-

ної і морської хвороби. Правління „УПШ“ не зацікавилось нашим повідомленням і для перевірки його нічого не зробило. Тим часом, як видно з цього останнього фота, про цей винахід у закордонних журналах пишуть і далі.

Повітря над Сан-Дієго, в Каліфорнії. Пояснень, здається не треба. Хіба тільки те, що це не пасажирські, а військові аероплани.

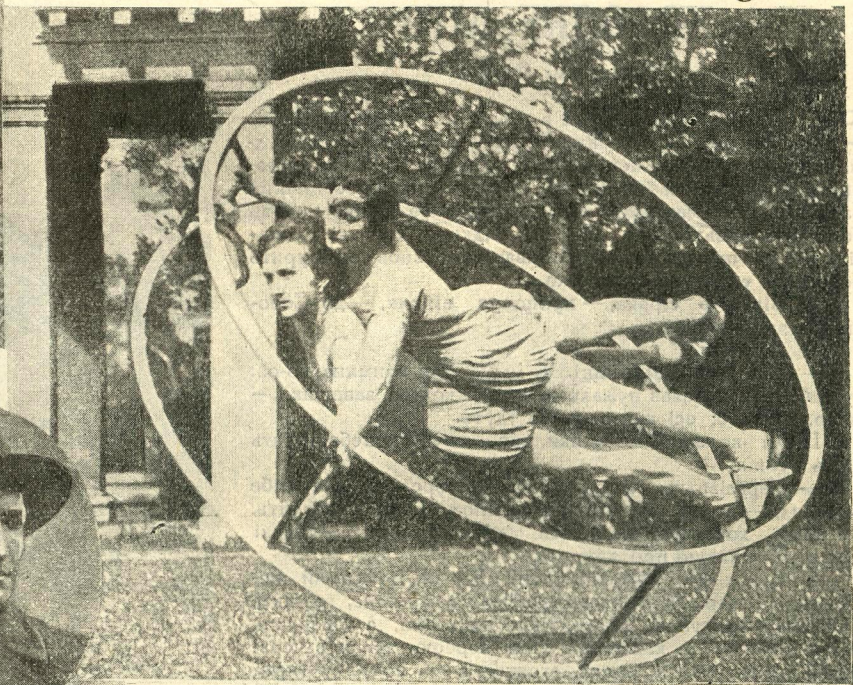
Фоторепортерські трюки. Щоб зручно зняти аероплан Юнкерса „Бремен“ під час його одльоту до Америки німець-фотограф підчепився до аеростату.

ХТО У НАС БУДЕ ПЕРШИЙ?

Авіоспорт. Агліський військовий пілот Р. Бентлі, що на малосилому аероплані Moth перелетів разом із своєю молодістю з Капстаду (Південна Африка) до Лондону за 27 днів.

ДО РАКЕТНОГО АЕРОПЛАНА

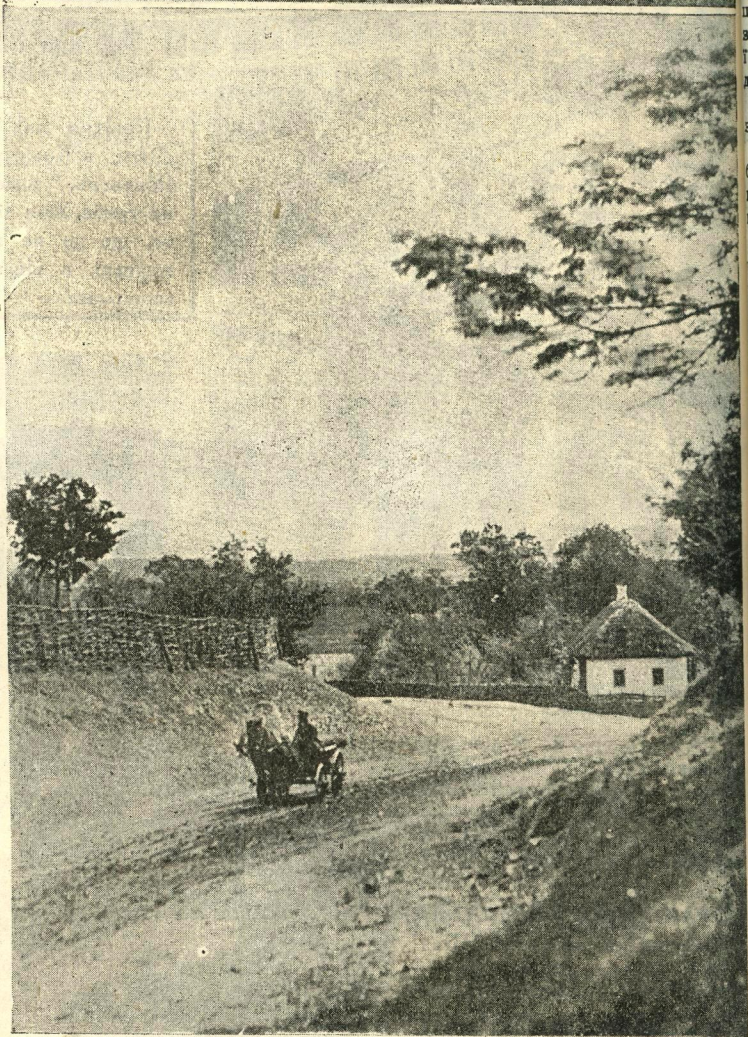
Спортивний аероплан „Grasmycke“, виробу фабрики Рааб і Каценштайн у Каселі має мо-

тор „Анцані на 35 кінських сил і возить 2 чоловіки. Коштує 5.000 марок. Нині за цією моделлю виготовляється перший ракетний аероплан, що замість мотора летітиме реактивною силою ракет інженера Зандера. В овалі — Рааб, головний пілот фабрики Р. і К. що вестиме ракетний аероплан. Сподіваються, що швидкість його досягне 300—400 км. за годину.

Німецька спортова вигадка що тепер поширюється в Англії. Рухаючи корпусом у цьому колесі, можна хутко котитися досягаючи на поворотах крену в 45°.

ХОЛОДНЕ ЛІТО

Фото-нарис Овзера

ВІД НІЧНОГО ДОЩИКА з піль—неприятний холодок. Небо заволокло шматками вати, але облачка з брудно-бурою, олив'яно-попелястою плівкою. Спакне хмаринка, упустисть сльозу, вирине із-за неї масний сонячний налисник, не материнською, а шехрою рукою мачухи погладить низькорослу озимину, відкине короткі плямисті від гречки, що щойно пробивається, і знову зажмуристь небо своє скупе на ласку око...

— Візьміть сіряка, — пропонує візник, — до Сорочинців змерзнете.

— Літо ж...

— Яке там... Дурниці. В інший рік озимина во-о... була б, — він показав пугалом отак з колесо заввишки. — А то, гляньте: осі поверх хліба їдуть.

Після короткої мовчанки, мов нахмурене небо, цідить крізь зуби...

— Пересівали... Останнє, що до врожаю для себе залишили, — не до млина — в поле... Може ярина визволить.

Мені хочеться відхилити вбік невеселі селянські думки. Я запитую про ярмарок.

— Що ж про нього казати? Такий же самий невдалий, як літо. Понавозили гребінців хомутчане, горшків з Опошні, торгують решетилівці плахтами, а товару як слід нема — усе в каперації. Там юрбою жінки в черзі за мануфактурою з ранку стоять, а на ярмарку — крім калантереї та гудзиків ще тільки оселедці та хлібний квас. Да-а... Волів гарних, черкаських і того не видно — бач таких художобрих коров'ячок женуть... Годувати нічим, а про збіжжя і не згадуйте... Купців нема... Сидять... І галасу колишнього на ярмарку не чути...

Ми їдемо вздовж низки мальовничих хуторів. Білі, по святочному прибрані й чепурені хатки весело виглядають з мережаної зелени садків. Тополі відсвіжені бризками дощу трівожно похитуються... Денеде біліють за тином хрести...

— Своїх біля себе ховають, — пояснив мій дідок — до кладовища, до міста далеко... Возити нема радії, та й нічим... Ху-

доба в травні паші і не бачила, все на мішанці стоїть... Тпру... напувати треба.

Ми спинилася на краю хутора; ліворуч від дороги колодязь. Дідок пішов у хату. — Відерця позичити...

Перед нами далекий насуплений обрій. Коні хмуро поглядають, куди пішов дідок. Десь за клунею чути дзвінкий сміх і пісні. Дідок вернувся з відром і клюкою.

— Поп'ємо... Зверху ллє потрохи, треба і шлунок конякам прополоснути... Для рівноваги... Ех, погода... Осінь...

— Це тільки ви, дідусю, такі сумні... там...

— Дівчата сарай ліплять... та м'ялде, їм? Карбованця зароблять тай годі. Підіть, ки що я понаповую коней.. побачите, коли нависеться... Робота важка, а за піснями все ж ще трохи... Підіть на наш „соломобетон“ таяньте...

Набігав вітрець і шпарко підганяв хмарки. Могородів віяло сінньою прохолодою. Провіхи, з'їжені, з підіткнутими подолами з зашканими рукавами дівчатата гуртом місили коніж глиняну землю, втоптували в неї розпнуті снопи соломи, мов у чорних рукавицях лікті вимазані підносили важкі соковиті шатки цього примітивного будівельного матеріалу до того місця, де будували клуню...

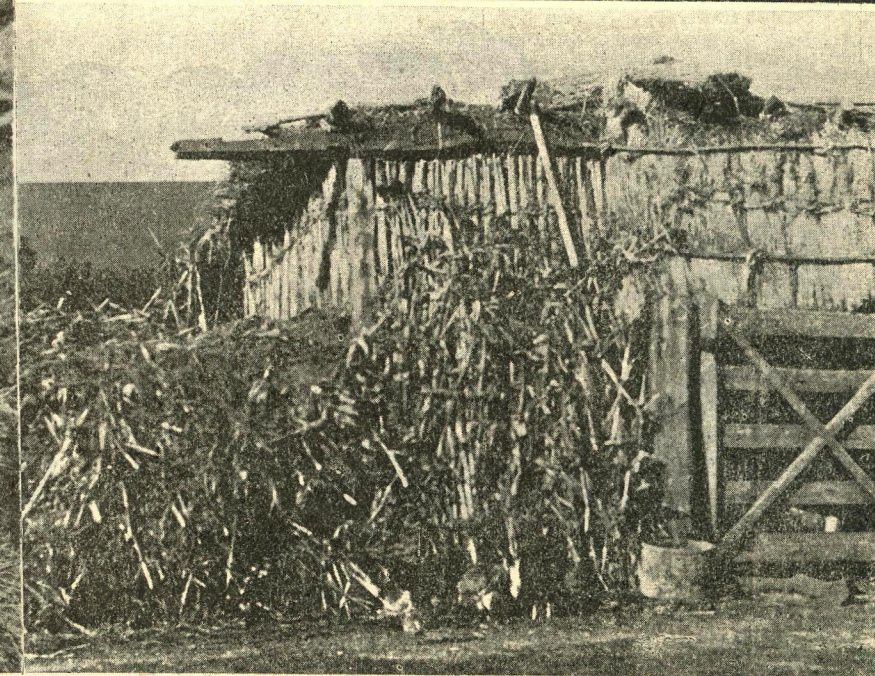
Спокійне око мого об'єктиву добирало дріб. Хлопці, що возили воду й помагали переносити масне місиво „соломо-бетону“, кидали роботу й вишерегувались свічками.

— Дайте хоч причепуритися, — упрощули дівчата.

Дідок, батою відхрещуючись від собаки, кинувся на нього лаяти, буркнув;—Чого мерзали, як неприкаянці. Робіть, краще буде, й нашу роботу зніме, а то лодаря корчить... антрапа.—Нехотя зігнулися спини, шпарко бігали руки, перебираючи соломом, вминаючи в соковите болото. Дідок з задоволенням пригував...

— Так, так... Ну їдьмо, а то за прогул нас візьмуть.

Знову загуркотів його візок по пригній дощиком дорозі... Ми наздоганяли вози, вантажені всіляким селянським добром, що поволі скрипиво тягнулися на ярмарок.

ОБЕРЕЖНІСТЬ

— Дивись, тату, яка погана мордяка.
— Т-с тише! це собака завідателя.

ЩО РОБИТИ?

— Чому ви не займетесь самокритикою.
— А що ж його робити, коли я стримана людина.

СТОРІНКА ГУМОРУ

Малюнки П. Булаховського

Текст С. Чмельова

ПОДІЇ НЕ ДО РИМИ

— От біда! До цього часу в Криму немає землетрусу.

— А тобі воно навіщо?

— Та в мене, бачиш, на цю тему вірші підходящі є; кілька карбованців може й заробив би.

НА ВІЩО Ж...

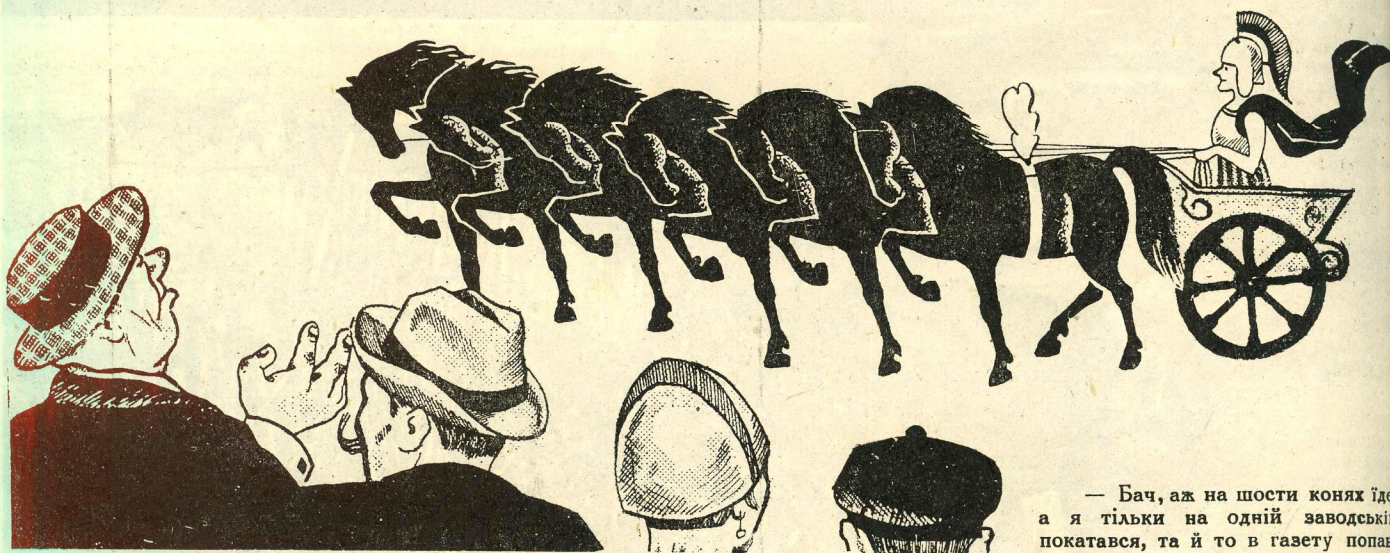

— Чому він не має намордника?
— А навіщо! До мене крім фініспектора ніхто не заходить...

— Ти навіщо мого Івана чіпаєш, хіба свого чоловіка немає, чи що?!

ЗАЗДРІСТЬ

— Бач, аж на шести конях їде, а я тільки на одній заводській покатався, та й то в газету попав.

В ЖЕ „ЗРОБИВ“

— Не розумію, чому це мій годинник стоїть. Треба його почистити.
— Не треба, тату, я його цілий ранок мив під рукомийником та чистив щіткою для зубів. Він вже чистий.

РАДІСТЬ ДИТИНИ

— Чи це правда, тату, що ти записався до пожежного гуртка?
— Правда, синку, правда.
— Ох, тату який я радий! Тепер тебе будуть ховати з музикою.

РУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА ВИСТАВКА СОБАК

В УХАХ дзвін від галасу людського й собачого.

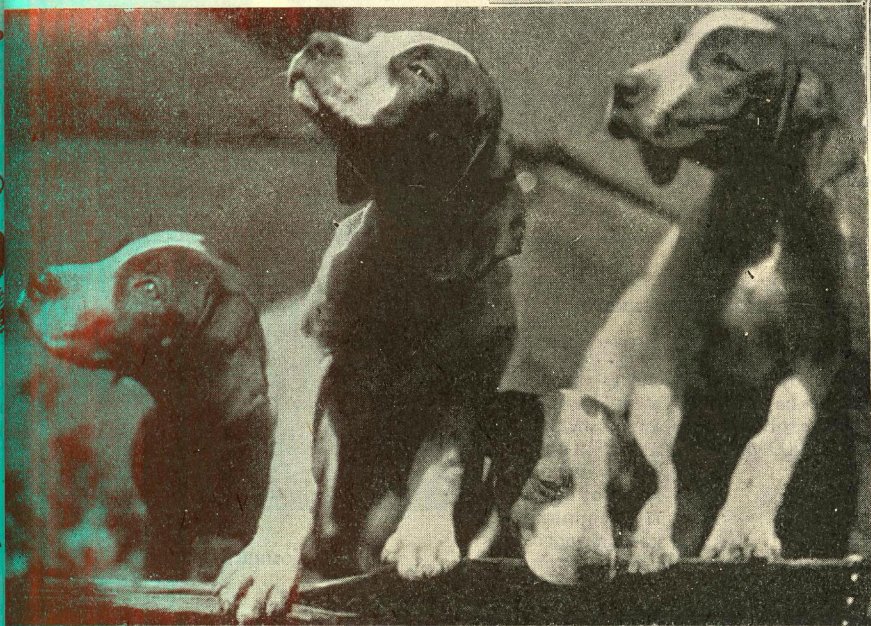
Іноколи навіть оркестри не чути за різь-голосом гавкотнею.

Між дерев Харківського Зоологічного саду, що повз них простялися номеровані стелі для собак, шумує людська річка. Неспокійна річка. Бурхлива.

Оту цю хвилину більш-менш рівну течію людської річки розбив „поріг“ у вигляді чорного з чорними плямками англійського тер'єра „Енея“, що поглядає на хвилі глядачів

Фото А. Борисова

нінграду то-що. Вони ураховують десятки дрібниць з соби́востей кожної собаки, перевіряють всі відзнаки, і нарешті записують в акт свій висновок.

Власники премійованих собак, оточені й купкою своїх друзів і просто глядачів, розказують, хто „батько“ і хто „мати“, як його куплено, як виховано.

* * *

Всеукраїнська виставка собак пройшла виключно успішно. З різних кутків України на виставку приїхали аматори-собаководи, і їхні експонати були кращою демонстрацією досягнень.

Досить сказати, що з 600 собак, що були на виставці, понад 400 премійовано.

Крім того їм видано дипломи, що свідчать про чистокровність.

— Коли зрівняти—казав голова ВУСОР'у тов. Холод,— першу всеукраїнську виставку, що була лише торік, з теперішньою, то якісне поліпшення цінних собак навіть вражає.

Око

поїми ласкавими, розумними очима. Таких „порогів“ на II-й всеукраїнській виставці собак багато.

Біля входу на виставку стоять прив'язані до дерева могутні білі наші овчарки, що їх привезено з Асканії-Нової безпосередньо від овчих отар.

Серед десятків англійських пойнтерів відокремлюється прекрасна „Королева Сіріз“.

Далі ідуть рудуватий ірландець „Джой“, ривоніг, немов лакована такса „Бета“, стрункі обермани-пінчери „Аркус“ і „Джони“.

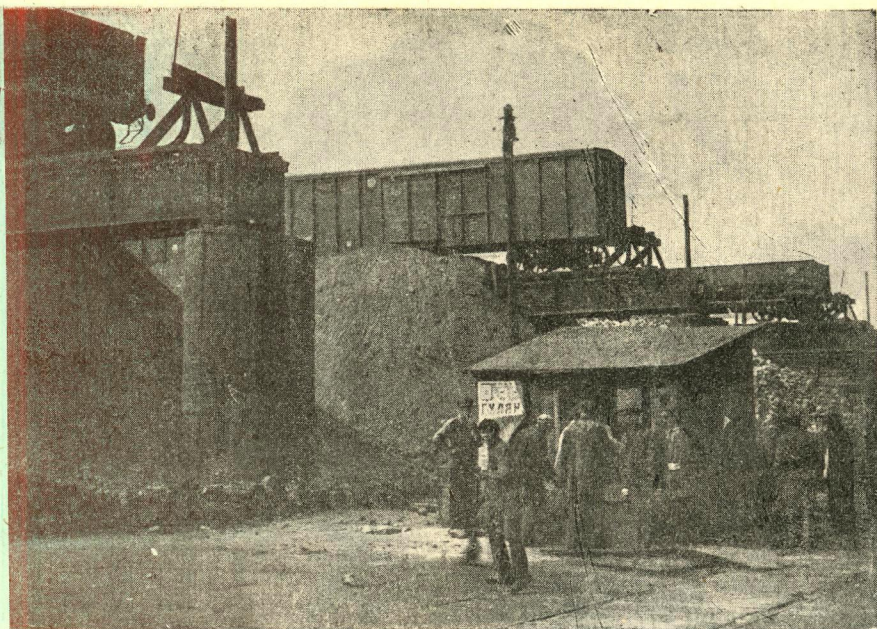
Трохи на бік зосереджують на собі увагу знавців—кращий смичок гонимих „Чайка“ і „Бандит“, вижлець „Звон“, вижлівка „Нахидка“ і десятки німецьких овчарок.

Біля останніх особливих багато глядачів. Ці надзвичайно розумні і суворі собаки користуються великою пошаною.

Собаки схильовано поглядають на людей, жавчать.

На кількох невеличких майданчиках собак оцінюють. Поважно поглядають чотирьохногих друзів людей судді, що спеціально запрошено на всеукраїнську виставку з Англії, Німеччини, Ле-

Естокада з рудою для домни № 3

ДОМНА № 3

Нарис Семена Дніпропетровського, фото Гр. Константиновського

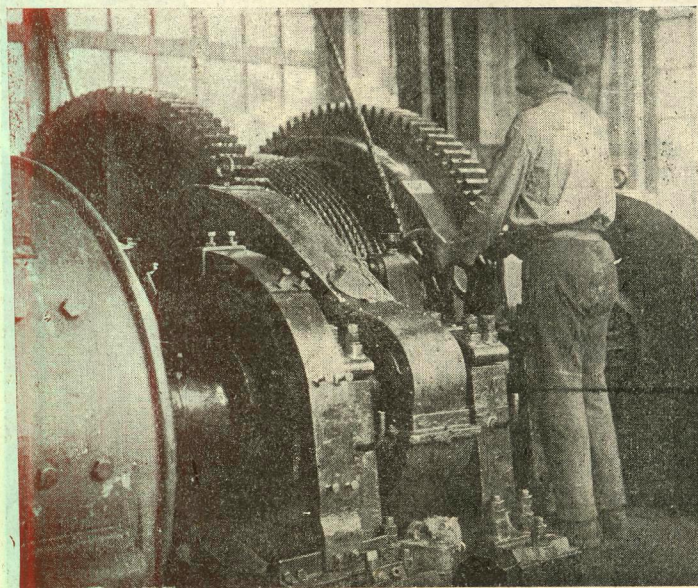
ЦЕ БУЛО велике свято. Ще зранку Кам'янське—ця кузня стали та чавуну, прозвана перлиною металургії,—чепурилось. По всіх було видно, що сьогодні не схоже на вчора. Дійсно, сьогодні було велике свято. Велетень індустрії металургійний завод ім. т. Держинського, де працює 20.000 робітників, святкував пуск нової доменної печі № 3.

* * *

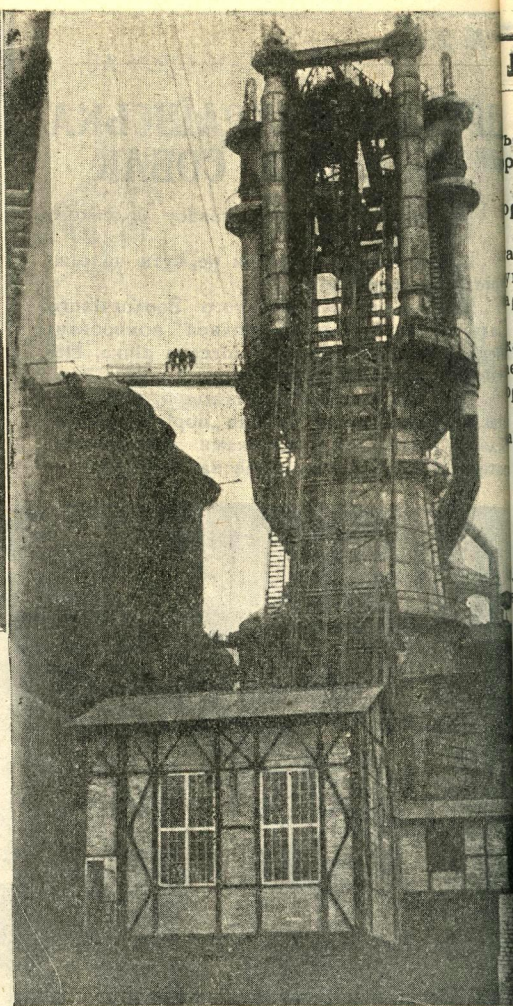
Червоні прапори сповістили, що домна „готова“, многоголоса симфонія доменних кавперів ствердила остаточно, що завод одержав нову перемогу. Після того, як музика мітингових промов залишилась десь позаду, ми з великими труднощами заїздили на верхівлю домни, до колосників.

Знизу що-хвилини подавали вагонетки із сірою масою. Механічно, без чоловічої допомоги, вони перекидалися і залізно-цегельна горлянка доменної печі їх ковтала. Підйомник, електрифікований підйомник системи „Кенді“ працював бездоганно, здавалось, що він хоче сказати:

— А ось подивіться, додумались люди й тепер за їх працю, а вони тільки керують мною.

Машинна зала, де встановлено два мотори Харк. ДЕС'у

Домна № 3

... Піч важко дихала, хрипіла, плакала, гуділа, лякаючи небо своєю загровою, а паща її невпинно ковтала вагонетки: руди, коксу і каміння, обертаючи їх у море рідкого, білого як сніг чавуну. Біля печі стояли люди.

Між робітниками, що побували у Червоній армії, між цими живими гвинтиками великої машини,—між цими героями соціалістичних буднів, що набули великий досвід,—точились розмови.

Ці розмови лунали голосно і дзвінко і вони доводили ще раз, що наше життя гудить, що воно бурхливе, як і ця домна, де топлять метал.

— Ця домна, хлопчики, „американізована“, — хвалиться старий робітник.—Вона дає по 400—420 тон чавуну на добу. А крім цього..

Тут він викинув свій „блок-нот“ і додавив:

— Видаток коксу знизиться на 1,4%, руди теж приблизно так. Взагалі собівартість чавуну знизиться на 3,1%.

— Ну, а на гроші.

— На гроші це 3 крб. 50 коп. заощадження на тоні.

Тут почали усі підраховувати.

— 400 тон по 3 крб. 50 коп. Це... 1.400 крб. заощадження на добу.

Ну а на рік... це 511 тис. крб. заощаджень.

— Оце так-так. Оце...

Але пролунав свисток.

— „Піч готова!“—полетіло у всі боки.

Робітники заметушилися.

— „Піч готова!“....

Доменники бурами пробili жолоб і біла масляниста маса чавуну заклкотала.

Ще один удар буром. Ще один.

— Раз, два—разом.

— Раз, два, дружно.

І небо запалало червоним заревом.

Цегельна горлянка доменної печі виплюнула чавун. Він летів бурхливою лавою, а далі густим огненим струмком, по заздалегідь приготованому, полю з піску у доменний двір. Поле доменного двору викладено правильними піщаними грядками. Це форми. Чавун заповняє грядку за грядкою. Форми наливаються і блищать різного кольору світлом. Тепер, вночі, зда-

ся, що це якийсь город, він блискає огнем засівом. Цей город горить, як десятки сонць і навколо ясніше, ніж удень...
... Плавку закінчено. Рідкий чавун поволі вистигає у своїх формочках. В ніс б'є газом.

Нарешті, коли город, нещодавно розплавленого чавуну, в морем холодного металу, приходять робітники і навантажують чавун на платформи. Його везуть у ливарний цех, на ортенівські печі, то-що.

Іноді й розплавлений чавун везуть на мартени. Тоді під'їзжують платформи, де стоять ковші. Електричний кран забирає ці ковші. Відвозить він їх до домни. Там їх наповняють цією у 3.000 пудів гарячого чавуну.

Після цього на платформах ці ковші транспортуються на ортенівські печі, де в чавуну топлять залізо і сталь.

* * *

Плавку випущено. Робітники відпочивають.

Ніч. З Дніпра — холод. І тому робітники скупчуються біля вікна домни, запалюють цигарки, прислухаються до бурчання розмовляють.

— Це з нашого матеріалу робилось домну.

— І мотори на підйомнику наші.

— І будували її наші інженери.

— Оце так.

— Оце так ми.

— Свою Америку робимо.

— Дійсно свою, матері його у ковіньки.

— Не дарма ж „барабунькалися“. Во....

* * *

А потім знову:

— „Піч готова“!

Знову вигуки, гудіння, метушня. Знову бризки чавуну, що витанцьовують у повітрі чудернацький танок, схожі вночі на бенгальські вогні.

І це тепер буде так вдень і вночі, у три зміни, місяці, роки.

Доменна піч працює як „перпетуум мсбіле“, як вічний двигун, без перерви по 1—2—3, а то й 5 років...

* * *

Ми йдемо додому. Підраховуємо...

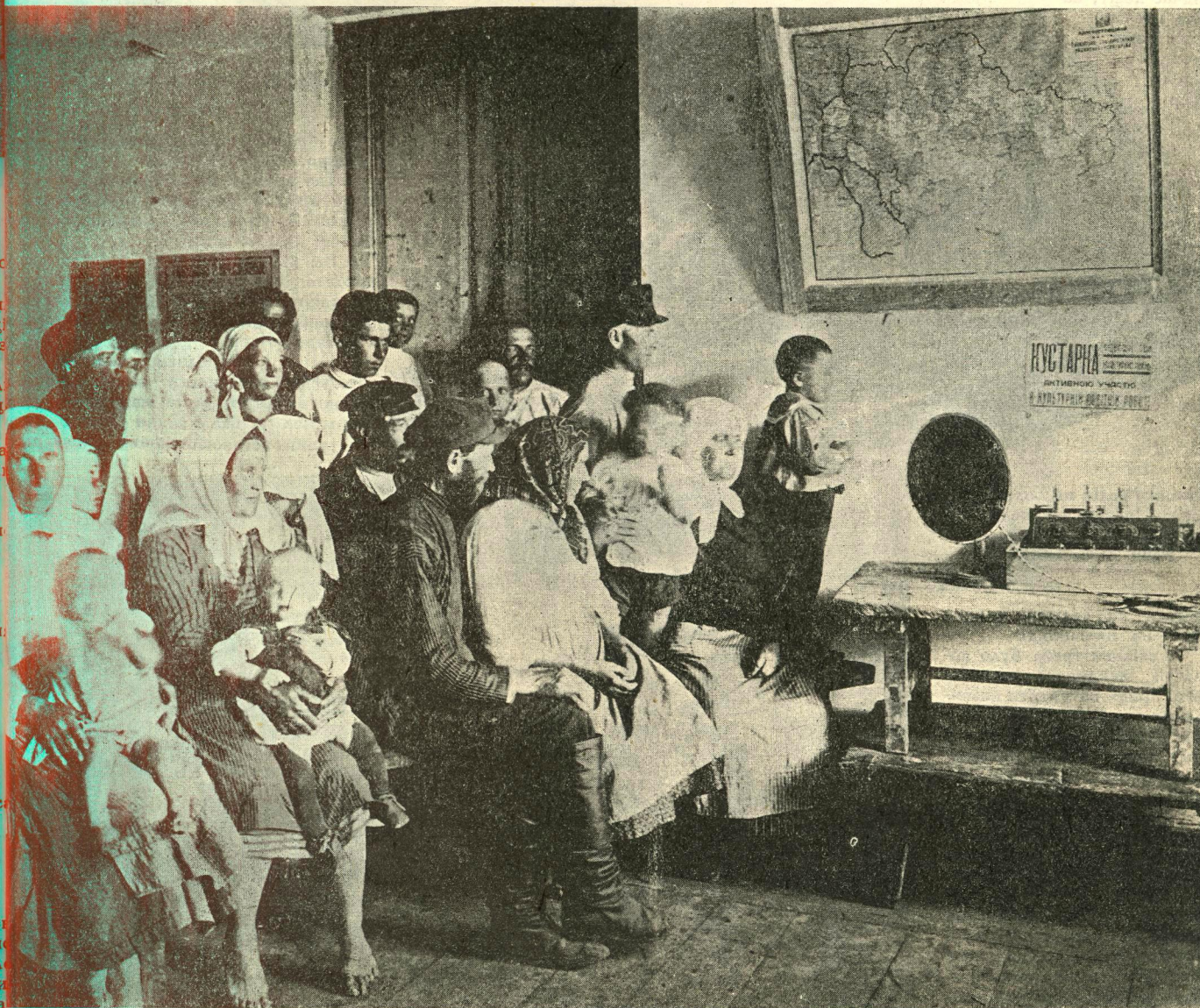
— 420 тонн. Ну хай 400... Це 1.400 крб. заощаджень на добу. Більше, як 500 тис. крб. заощаджень на рік.

Ці цифри, що діють з силою відлитого тільки-но металу, сверлять мозок, заставляють битись серце частіш, а міцний, веселий і бадьорий вигук чути позаду:

— „Піч готова“! — заставляє переконатись, що ще одну сторінку буденну вписано у книгу перемог на фронті індустріалізації.

РАДІО НА СЕЛІ

Фото „Рабіс“

Сільсько-господарча комуна „Надія“, Харківської округи

ШИРШЕ ДОРОГУ!

ЩО-РОКУ роботи коло впорядкування нашої столиці поширюються, розгортаються і набирають колосального масштабу що до розміру та охоплення всіх галузей міського господарства.

Наче на якомусь невідомому росчині ростуть будівлі — палаци, освітні установи, наукові, культурні. Безліч різноманітних культурних осередків та шкіл густою сіткою вкрили столицю України.

Столиця, що розляглася на Лопані та Харкові, тих степових річках, де колись осіли перші поселенці на чолі з легендарним Харком, вже кілька років являє дивовижне явище. Темп життя, темп, яким іде впорядкування столиці здається посідає перше мізуд нашого Союзу.

Колись харківські студенти говорили про Харків.

— Наш Харків або каламар, або пісочниця...

Здається це не вимагає пояснення — бо зараз, підчас дощу, навіть невеличкого, наша столиця дійсно обер-

На майдані Розі Люксембург

дбала лише про податки та власну кишеню...

Так тривало роки, десятиріччя і Харків був глухе провінційальне місто з величезними смітниками — базарами, без зелени, без добрих садків і т. д.

Всі ці хиби взяла на себе виправити пролетарська воля. І от тепер рік-у-рік іде напружена робота щоб впорядкувати, щоб побудувати осередок пролетарської культури — Харків.

Одно з найбільших завдань нашої харківської сучасності — зв'язати робітничі райони в центром міста, дати змогу робітникам за кілька хвилин бути в наших культурних установах, наших музеях, наших

Широка колія на Холодну гору. Праворуч — пневматична машина на майдані Розі Люксембург

тається на каламар, а коли сухо — на пісочницю.

І скільки треба було покласти невинної велетенської праці, витратити незчисленну силу коштів, щоб впорядкувати. Харків і надати йому зовнішнього вигляду культурного європейського міста.

Ідиною волею пролетарського колективу Харків на наших очах росте, перетворюється й оздоблюється.

Колись, підчас царату, Харків являв собою не більш, як „прохідний двір“, місто, що було складом краму фабрикантів-експлуататарів. Ніхто не дбав про оздоблення цього міста, всім було ніколи, а стара міська дума

атрах. Цей
посередній
язок—це ско-
чення відста-
мусить зро-
ти столицю
ним проле-
ським колек-
вом.

Зараз іде
решивання
зької, старої
її трамваю на
року, що дає
огу перепус-
ти більшу
ькість ваго-
в, а головне.
рекласти нові
ії, нові звязки
бітничими
олицями.

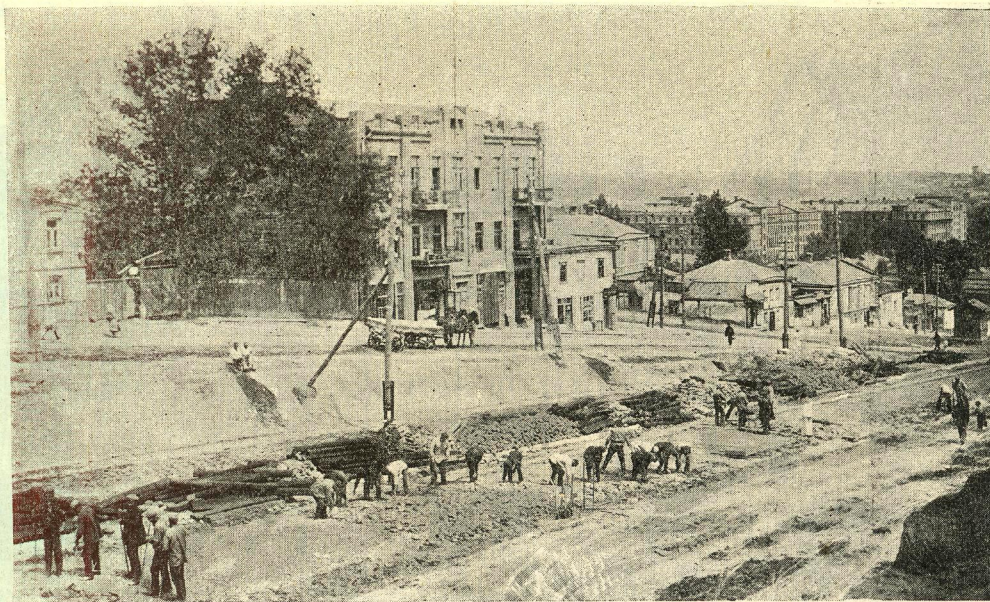
На вулиці
травня майже
е закінчено
реустатку ван-
нової колії.
роботи трива-
ть і в день, і
очі. Іколивсі
лять—стом-
ні ден-
ю роботою,
довж усієї
лиці горять
хтарі і тися-
робітників
сотні селян
підводами
апружено
радіують. Ва-
вози насилу
обираються
зібраним
уком а за
рілька хвилин
сятки лопат
кидають їх
овнісінками.
що. Ця напру-
ена плодотво-
на робота
вертає увагу
їх людей.

Здається
е так недав-
о біля Пала-
у праці стоя-
ота стара,
присадкувата
біржа", а де
она зараз? За
лька день цю
тару будівлю
уло розібрано

тепер простяглися вздовж схверіку міцні залізні рейки.

І так всюди там, де до роботи стає творець нової проле-
тарської культури.

Мешканці Холодної гори збентежені, схвилювані: постій-
ний гуркіт і метушня робітників ніяк не пасують до тієї мер-

Тут буде нова трамвайна лінія (Холодна гора)

Робота на Холодній горі

твої й задушли-
вої атмосфери,
що існує ще в
цім районі.

Сотні зем-
лекопів копають
землю, розши-
рюють вузьку
вуличку, а сотні
підвід вивозять
глину геть, щоб
дати місце рей-
кам.

Коли дивиш-
ся на всю цю
роботу, що пе-
ретворює ко-
лишні смітники
колишні багна
та пустирі в са-
ди, сквери ті
культурні куточ-
ки, то з великою
бадьорістю ви-
гукнеш:

— Ширше
дорогу! всі до
роботи, усі до
перетворення
колишнього
брудного і
тяжкого життя
на радісне й
могутнє.

Юрба лю-
дей спостері-
гає ввесь час
роботу. Більш
за все цікавить
машина, що
робить "ду-
хом". Це пнев-
матична маши-
на, що робить
стисненим по-
вітрям. Сталь
заступу під
впливом "ду-
ху" вмиє вхо-
дить вякий зав-
годно ґрунт—
цеглу, камінь
чи простотвер-
ду землю.
Стальна гол-
ка вивертає
землю, сверд-
лує, трошить
каміння та
цеглу.

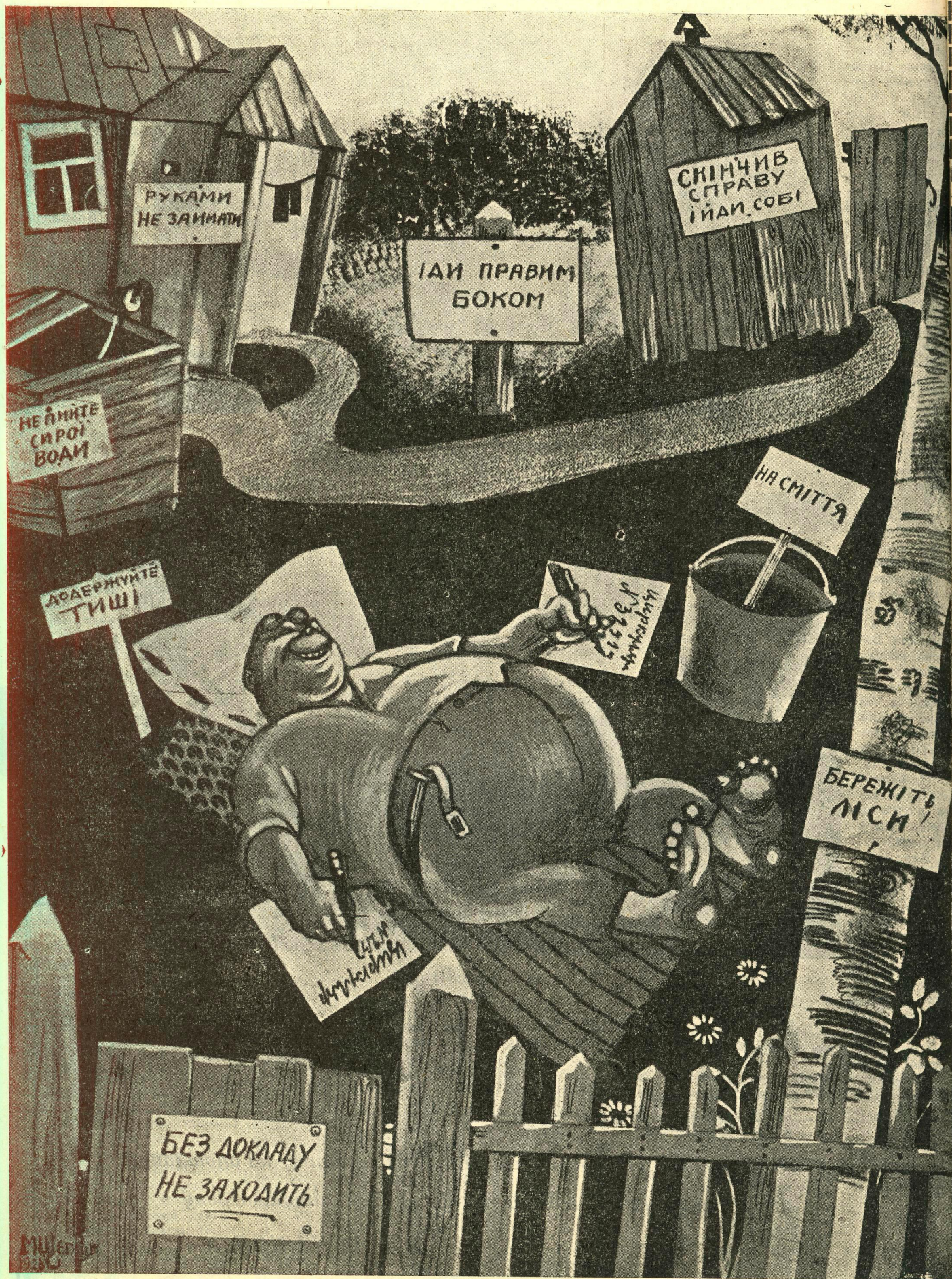
До 1 лип-
ня має бути
відкрито рух
по новій ши-
рокій колії по

вулиці 1-го травня, а далі по вул. Свердлова через усю Холодну
гору, через новий міст аж до 7-ої райполіклініки.

Ця вона трамвайна лінія одна з тих, що зв'язє столицю
з робітничими околицями, а далі буде почато перешивання лі-
нії по Пушкінській вул. та на Основі.

В № 26 „Всесвіта“ буде оголошено наслідки конкурсу на оповідання,
проведеного нашим журналом наприкінці минулого року

РЕДАКЦІЯ

ДОМАШНИЙ ЭЛЕКТРОТЕХНИК

САМОУЧИТЕЛЬ

Устройство домашнего освещения, звонков, сигнализации, телефонов. Изготовление гальванических элементов, аккумуляторов, трансформаторов, выпрямителей. Радиоприемные установки, детекторные, ламповые, с антенной и без антенны. Электрооборудование клубов и изб-читален, установка проекционных фонарей и кино-аппаратов, электрооборудование **КЛУБНЫХ СЦЕН** и проч. с 138 рис. и пояснит. чертеж. Цена 2 р. 75 к. с пересылкой.

***** Книжный склад „КНИГОВЕД“, Москва 19, ул. Герцена, № 22, БИС. *****

ИСПОЛЬЗУЙТЕ ЛЕТНИЙ ОТДЫХ! ИНОСТРАН. ЯЗЫКИ

Изучайте по нов. методу Мертнера, не треб. заучив. слов и правил. Доп. Гос. учен. Советом. **Самоучитель немецк. яз.** в 10 вып. в обработке Б. Шмелева Ц. 2 руб. 85 к. **Курс английск. яз.** в 60 лекциях А. Богушевского Ц. 3 р. 15 к.

ПОЛНЫЙ СПРАВОЧНИК ПО ФИЗКУЛЬТУРЕ

Одобен Лен. Сов. Физкульт. 600 стр. 100 рис. Легкая атлетика. Шведская гимнаст. Спорт—зимний, водный, гребной, парусный. Французская борьба. Дзю-джитсу. Бокс. Фехтование. Тяжелая атлетика. Ханд-бол. Хоккей. Фут-бол. Баскет-бол. Цена с пересылк. 2 р. 90 к.
Адрес: Москва ул. Герцена 31 -22.
Кооп. Т-во „Современник“

Проф. АВГУСТ ФОРЕЛЬ.
ПОЛОВОЙ ВОПРОС Краткое огл. Происхождение живых существ. Беременность. Половое стремление. Сексуальная любовь. Истории. Формы половой жизни. Половые болезни. Половые извращения. Половая гигиена. Цена за 2 тома 4 р. 50 к.

В. СЕРЕЖНИКОВ.
САТИРА И ЮМОР Сборн. лучших сатирических и юмор. произвед. прошл. и нового врем. для чтения и декламации, 330 стр. в переплете. Ц. 2 р. 35 к.

В. Всеволодский-Герингрос.
Искусство декламации для начин. и совершенств. Ц. 1 р. 65 к.

ИГРЫ ОСТРОУМИЯ. Задачи. Курьезы. Шутки. Головоломки и проч. из разн. област. жизни и знания по кн. „Развлечения на досуге“. Ц. 2 р. 50 к.

ФОКУСЫ И ЗАНИМАТЕЛЬНЫЕ ОПЫТЫ по книге „Физика в развлечениях“. 138 стр. больш. форм., 186 рис. Цена 1 р. 80 к.

Все цены указаны с пересылкой.
Заказы и деньги направлять:
Кооп. Т-во „Современник“
Москва, ул. Герцена, 31-22.

НОВЫЙ ПОЛНЫЙ САМОУЧИТЕЛЬ КРОЙКИ И ШИТЬЯ ЖЕНСКОГО И ДЕТСКОГО ПЛАТЬЯ И БЕЛЬЯ

всех фасонов в обработке и под редакцией И. Д. Дейкиной. В книге 294 рисунка и чертежа. Цена с пересылкой 3 р. 35 коп. Книжный склад „КНИГОВЕД“, Москва, ул. Герцена, д. 22-42.

НОВАЯ КНИГА САМОУЧИТЕЛЬ

кройки **МУЖСКОГО** платья с 73 рисунками и чертежами
Цена 1 руб. 80 коп., с пересылкой 2 рубля.

Москва, ул. Герцена, 22-42.
Книжный склад „КНИГОВЕД“

1-й УКРАИНСКИЙ САНИТАРНО-БАКТЕРИОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

НАРКОМЗДРАВА У. С. С. Р.

(Директор — профессор С. И. ЗЛАТОГОРОВ)

ВЫРАБАТЫВАЕТ

Сыворотки: противодифтеритную, противострептококковую, противоскарлатинозную, противодизентерийную, противобазедовую, противотетаническую, противоменингок., стафилок., нормальную лошадиную.

Вакцины: противогонококковую, скарлатинозную, тифозную, холерную, дизентерийную, гриппозную, коклюшную, стрептококковую, стафилококковую, стерильн. молоко

Культуры и питательные среды

Фильтраты: стрептокок., стафилокок. (по Безредка)

Туберкулин

Антитиреондин жидкий

Фитин: в капсулах, таблетках и в порошке

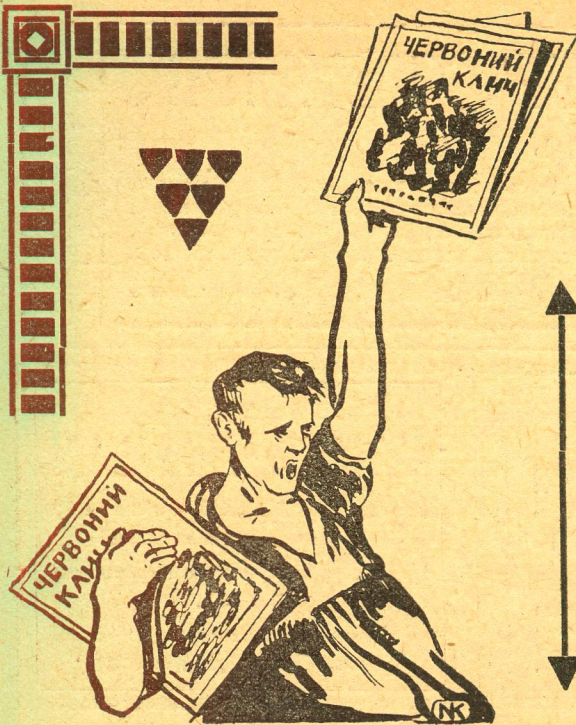
Фито-мука: питательн. детская мука, содержащая фитин

Сыворотки Трунечека

Фито-Феррин

Прейс-куранты, литература и образцы высылаются бесплатно по первому требованию

ГЛАВНЫЙ СКЛАД: Харьков, Пушкинская ул. 14.
Телефон № 5-90.

ЧЕРВОНИЙ КЛИЧ

Чи знаєш ти журнал Червоний Клич?
Червоний Клич багато ілюстрований,
Всесвітня, борня, її розгон, велич
Чудово там змальована.

Тюрму фашистську, буржуазний лад
Есдеків, що слугують гаду,
Зумієм висвітити увесь той сморід—чад,
Покажем їх і зпереду і ззаду.

І на об'яви ми що місяць багатієм,
Червоний клич іде і за кордон;
Висвітлює екрани світової дії,
Хитає капіталу трон.

Дванадцять гривеників рік,
А колективно—знижку будеш мати.
Пиши куди прислати, гей, скоріш!
Чого там довго міркувати?

І ти бо мопріведь, який ти активіст,
Коли не маєш ти Червоного Клича?
А ти партійцю—комуніст
Тобі давно пора почать.

Не гай же і хвилинки врем'я
Сідай, пиши на Харків ЦК МОПР.
На Пушкінську, на 49

І ти бо робітник, і ти бо хлібороб
Так передплатуй же, виписуй же скоріш,
У нас тираж за 30 тисяч скочив!
Селяни, батраки, пролетарі,
Це ваш журнал, на ваш і смак і очі.

ПЕРЕДПЛАТА З ПРИСТАВКОЮ:

На 1 рік	1 крб. 20 коп.
„ 6 міс.	— 60 коп.
„ 3 міс.	— 30 коп.

Ціна окремого примірника—10 коп.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Харків, Пушкінська вул., № 49, Всеукр. ЦК МОПР'у.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЗАМОВЛЮЙТЕ:

БАГАТОКОЛЬОРОВІ ПЛАКАТИ:

Ставай до лав МОПР'у (Китайськ).	35 коп.	Паризька Комуна	25 коп.
Всі на допомогу (В'язень)	85 „	Селяни	25 „
За світовий Жовтень	35 „		

К Н И Ж К И:

5 років МОПР'у—Ракосі	10 коп.	Нарис історії ревруху на Заході, проф. Камишана	1 карб. 50 коп.
Хвилі Китайської революції—Бруна	15 „	В панській Польщі, укр. мовою	07 „
Порадник МОПР'у	25 „	„ „ „ рос. „	07 „
Пам'ятка члена МОПР'у укр. мовою	05 „	Под гнетом румунських бояр, рос. мовою	05 „
„ „ „ рос. „	05 „	Під гнітом румунських бояр, укр. „	05 „
„ „ „ польськ. „	08 „	500 татарбунарських селян, укр. „	03 „
„ „ „ євр. „	12 „	500 „ „ рос. „	03 „
Стихи о борьбе и застенках	10 „		
Збірка Мопр. п'єс, укр. мовою	30 „		

Нарис історії ревруху на Заході проф. Камишана РЕКОМЕНДОВАНА до вжитку Наукметод-комом Н. К. О. УСРР для радпартшкіл і комвузів, а також є обов'язковим підручником для студентів Заочного Педвузу (1-й рік навчання)

ГОТУЄТЬСЯ видання багатокольорового плакату „МОПР—ТИЛ КЛАСОВОЇ БО-
РОТЬБИ ВСЕСВІТНЬОГО ПРОЛЕТАРІАТУ“ (ціна 50 коп.),
належить звертатись своєчасно.

Комплекти „Червоного Клича“ за 1925 рік 25 коп.	Комплекти бюлетеню за 1925 рік 15 коп.
„ 1926 „ 60 „	„ 1926 „ 30 „
„ 1927 „ 80 „	„ 1927 „ 40 „

Мопрорганізаціям на усі видання 10% знижки. При замовленні не менш як на 2 крб. пересилка безплатно.

На періодичні видання передплата менш як на 3 місяці не приймається.
== Гроші до 2 карб. можна надсилати дрібними поштовими марками. ==

Передплату та замовлення надсилайте на адресу: ХАРКІВ, Пушкінська, 49, ЦК МОПР'у.
ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО КОЖНА КУПЛЕНА КНИЖКА, ПЛАНАТ
ЧИ ЖУРНАЛ—ЗМІЦНЮЄ НАШУ ДОПОМОГУ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ